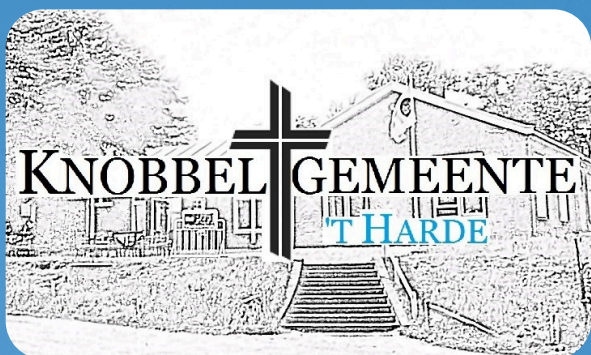

Knobbelgemeente
1 mei 1890 - 1 mei 2025

Jubileumboekje Knobbelgemeente, januari 2026

Vormgeving: Jaap van Ommen

Redactie: Jaap van Ommen en Barend Weegink

Woord vooraf

Voor u ligt het jubileummagazine van de Knobbelgemeente, samengesteld ter gelegenheid van het 135-jarig bestaan.

Een mijlpaal die ons niet alleen stil laat staan bij het verleden, maar ons ook bewust maakt van de kracht en betekenis van onze gemeenschap in het heden. Al die jaren vormt onze gemeente op 't Harde een plek van ontmoeting, geloof en verbondenheid. Dit jubileummoment nodigt uit tot terugkijken met dankbaarheid én vooruitkijken met vertrouwen.

Een bijzonder hoogtepunt van de viering was de jubileumdienst op zondag 27 april, die door meer dan 100 bezoekers werd bijgewoond. Ons jubileum hebben wij niet alleen willen vieren binnen onze eigen kring. Daarom hebben wij ook de plaatselijke kerken en het college van burgemeester en wethouders uitgenodigd om samen met ons dit bijzondere moment te markeren. Hun aanwezigheid en betrokkenheid waarderen wij zeer en het onderstreept de betekenis die de Knobbelgemeente door de jaren heen heeft gehad binnen de bredere gemeenschap. De grote opkomst en de warme sfeer maakten deze dienst tot een waardevol moment om met dankbaarheid op terug te kijken.

In dit magazine blikken we terug op de geschiedenis en delen we verhalen en herinneringen, en geven we ruimte aan mensen die de Knobbelgemeente tot leven brengen. Wij hopen dat dit jubileummagazine bijdraagt aan het gevoel van verbondenheid en inspiratie biedt voor de jaren die met Gods hulp voor ons liggen. Met dank aan iedereen die dit jubileum mogelijk heeft gemaakt en aan allen die zich, toen en nu, betrokken weten bij de Knobbelgemeente.

Namens het bestuur,

Wilfred Verniers, voorzitter Knobbelgemeente 't Harde

Reformatorisch Dagblad (24 april 2025)

Preken op de Knobbel

Boven op de Knobbel bij het Veluwse dorp 't Harde ligt de Luitenant-kolonel Tonnetkazerne. Aan de overkant van de Eperweg bevond zich vele jaren het Protestants Militair Tehuis (PMT). Daar hoorden de soldaten iedere zondag een preek. Jan van 't Hul

Jaap van Ommen (l.) en Wilfred Verniers. beeld André Dorst

In 1997 verdween in Nederland de militaire dienstplicht. Het aantal soldaten liep dramatisch snel terug. Het Protestants Militair Tehuis op de Knobbel ging ook teloor. In 2007 werd het gebouwtje afgebroken. De geloofsgemeenschap die in het PMT kerkdiensten hield, bestaat echter nog steeds. De Knobbelgemeente bestaat op 1 mei 135 jaar. Dat wordt herdacht in een officiële jubileumdienst. Voorganger is dan ds. B.H. Weegink, hervormd predikant te Katwijk aan Zee.

Artillerie Museum

Achter hoge hekken liggen de gebouwen van de legerplaats. In een ervan bevindt zich het Nederlands Artillerie Museum. In een van de museumruimtes zitten twee bestuursleden van de Knobbelgemeente aan een tafeltje: Wilfred Verniers, voorzitter, en Jaap van Ommen, secretaris.

Van Ommen: „Dienstplichtige soldaten zaten vroeger soms wekenlang in de kazerne, ook op de zondagen. De legerplaats lag best ver buiten de bewoonde wereld. De mannen hadden dus weinig vertier. En toen vond iemand aan het einde van de negentiende eeuw dat ze op zondag eigenlijk naar de kerk zouden moeten kunnen, al was het maar voor een zinvolle invulling van de dag. Maar op 't Harde kon je nergens naar de kerk. 't Harde was tot in de jaren zestig van de vorige eeuw niet veel meer dan een handvol huizen en een café. In het Militair Tehuis werden de godsdienstoefeningen voor de soldaten belegd. In 1909 werd er zelfs een houten kerkzaaltje voor gebouwd. Voor iedere dienst werden gastpredikanten uit de omgeving gevraagd.

Toen het PMT op de Knobbel werd gesloten, werden de samenkomsten gehouden in het dorp 't Harde, eerst in het Poshuis, later in het multifunctioneel centrum Aperloo aan de Stadsweg. „En daar zitten we zondags nog steeds”, zegt Van Ommen.

Verniers: „Gaandeweg werden die diensten ook bezocht door burgers uit de omgeving. Sommigen waren gewoon nieuwsgierig, kwamen zomaar eens luisteren, en ze zijn altijd gebleven.”

Kunt u de Knobbelgemeente eens typeren, plaatsen op de kerkelijke kaart?

Verniers: „Wij zijn een interkerkelijke protestants-christelijke geloofsgemeenschap. Dat brede, dat interkerkelijke, blijkt velen aan te spreken. Hier komen hervormde mensen, gereformeerde mensen, leden van vrij evangelische gemeenten.”

Wat is de boodschap op zondag?

Van Ommen: „De Bijbelse boodschap staat centraal, en dat is de verlossing door het bloed van Jezus Christus, de vervulling ervan door de Heilige Geest, en de verwachting van de wederkomst.”

Verniers: „Hier wordt het Evangelie gebracht. Wat zegt de Bijbel ons? Dat is de boodschap van redding en genade. Dat moet iedere zondag gehoord worden, want alle mensen zijn zondaren. Wij moeten horen dat we gered moeten worden, door het verlossingswerk van Jezus Christus. God heeft Zijn Zoon gegeven.

Hij heeft voor zondaren geleden en is voor hen gestorven. Maar Hij is opgestaan en Hij leeft. En verlost mensen gaan in hun nieuwe leven Hem gehoorzamen en Hem volgen.”
„Hier komen hervormde mensen, gereformeerde mensen, leden van vrij evangelische gemeenten”

In deze regio van de Noordwest-Veluwe zijn tal van andere kerken. Waarom is het van belang dat de Knobbelgemeente blijft bestaan?

Verniers: „Wij zijn klein en kwetsbaar, maar God telt niet, Hij weegt. Mensen voelen zich bij ons thuis. Als iemand er een keer niet is, wordt hij gemist. Aan deze kleine gemeenschap is behoefte. Het is een stukje van Gods Kerk, een deeltje van Zijn wijngaard.”

Van Ommen: „We proberen ook mensen te bereiken van buitenaf, mensen die in andere kerken op de een of andere manier buiten de boot zijn gevallen, en misschien allang niet meer naar de kerk gaan. Waar twee of drie mensen in Zijn Naam bijeen zijn, wil Hij in het midden zijn. Dat staat toch in de Bijbel?”

Interieur van het Protestants Militair Tehuis,
Legerplaats Oldebroek circa 1925.

Huis aan Huis Elburg

Veluwe Koerier (22 april 2025)

De geschiedenis van de Knobbelgemeente in 't Harde gaat terug tot 1890 en is nauw verbonden met de Legerplaats Oldebroek.

Wilfred Verniers is sinds 1,5 jaar voorzitter van het bestuur van de Knobbelgemeente. In theorie is het de oudste kerk van 't Harde, maar in de praktijk feitelijk geen kerk, maar een geloofsgemeenschap. "Een kerk is aangesloten bij bijvoorbeeld de PKN, wij zijn een vrije gemeente. We hebben geen kerkenraad, geen leden en geen vaste voorganger.

Onze voorgangers komen uit het hele land: van Urk tot Ochten en van Katwijk tot Apeldoorn. We hebben nooit moeite om het kerkrooster te vullen. Sterker nog: heel 2026 zit al vol. Omdat we geen leden hebben, hebben we ook geen vaste inkomsten. Wij bestaan door giften en collecten. Voorgangers, broeders of kerkelijk werkers worden per preekbeurt betaald. Qua opbouw en liturgie zijn onze diensten overigens gelijk aan een doorsnee kerkdienst."

Verniers woont in Oosterwolde, maar raakte in 2017 betrokken bij de Knobbelgemeente toen zijn zoon gevraagd werd als organist. "Wij gingen als ouders mee en zijn gebleven. Ik heb toen het pastoraat opgepakt en werd later gevraagd voor het bestuur."

Historie

Jaap van Ommen is secretaris van het bestuur, woont in 't Harde en gaat samen met zijn vrouw sinds 2017 naar de Knobbeltgemeente. "Wat ons erg aanspreekt is het een rustige, kleinschalige karakter en de grote onderlinge betrokkenheid. Ik heb me uit interesse verdiept in de geschiedenis van de Knobbeltgemeente. Voor het ontstaan moeten we terug naar het jaar 1890. Militairen verbleven destijds voor langere tijd op de Legerplaats Oldebroek. Het lag nogal afgelegen, er was geen openbaar vervoer zoals het er nu is en er was ter plekke weinig ontspanning. De gezamenlijke kerken besloten dat er diensten belegd moesten worden. Op initiatief van enkele legerofficieren en notabelen uit de omgeving werd de 'Vereniging Militair Tehuis voor de legerplaats bij Oldebroek' opgericht. De vereniging verplichtte zich aan Defensie om kerkdiensten te houden op zondag in het PMT, Protestants Militairen Tehuis, dat zich op de Knobbel bevond. Zo is de naam Knobbeltgemeente ontstaan. De diensten onder leiding van steeds roulerende voorgangers werden niet alleen door militairen bijgewoond, maar ook door mensen uit de omgeving – uit Heerde, Epe, Oldebroek en Elburg. In 2005 werd het PMT afgebroken en kwam er een einde aan de diensten op de Knobbel. Ze werden voortgezet in het Poshuis in 't Harde, het voormalige MFC. Inmiddels vinden de diensten 's zondags plaats in het MFC aan de Stadsweg." Hij voegt eraan toe: "De voorganger die het langst betrokken is geweest bij onze gemeente, maar liefst 54 jaar, is dominee Jonkman uit Veenendaal. Een andere dominee, die nog steeds betrokken is, is dominee Weegink. Hij zal tijdens onze jubileumdienst voorgaan."

Kracht

Beide heren zijn het eens: "De kracht van onze gemeente is de kleinschaligheid en de onderlinge betrokkenheid, maar ook de variatie aan voorgangers uit verschillende gemeenten. Wekelijks hebben we een geprinte liturgie. Wij zingen uit verschillende liedboeken als Johan de Heer, Liedboek, Opwekking en Psalmen. De Knobbelgemeente is interkerkelijk van karakter en daardoor laagdrempelig. In alle diensten staat de Bijbelse boodschap van Verlossing door het bloed van Jezus Christus, vervulling door de Heilige Geest en verwachting van de wederkomst des Heren centraal."

Het bestuur in november 2018
v.l.n.r. Dick van Boven, Albert van Loo, Leant van
Osnabrugge, Ds. Ger Kiers en Willy Kruithof

Jubileum

Op zondag 27 april vindt er om 10.00 uur een feestelijke dienst plaats ter ere van het 135-jarig bestaan van de Knobbelgemeente. Medewerking wordt verleend door Mannenkoor Odeo. Na de dienst is er koffie/thee met iets lekkers en is er ruimte voor ontmoeting. "Iedereen is van harte welkom om de dienst bij te wonen. We hebben alle kerken uit 't Harde aangeschreven, alle voor ons bekende voorgangers, organisten en burgemeester en wethouders."

Nederlands Dagblad (11 april 2025)

135-jarig jubileum Knobbelgemeente

De interkerkelijke Knobbelgemeente is de oudste kerk op 't Harde. In 1890 werd een vereniging opgericht met als doelstelling 'evangelisatie onder militairen'. Dat is op D.V. 1 mei 2025 135 jaar geleden. Op zondag 27 april is er om 10.00 uur een feestelijke dienst om bij dit jubileum stil te staan. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. dr. B.H. Weegink, die als gastvoorganger al meer dan 40 jaar bij de gemeente betrokken is. Mannenkoor Odeo zal de dienst opluisteren met enkele liederen. Na afloop is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten bij de koffie.

Ingang en terras vanuit Epe gezien 1953

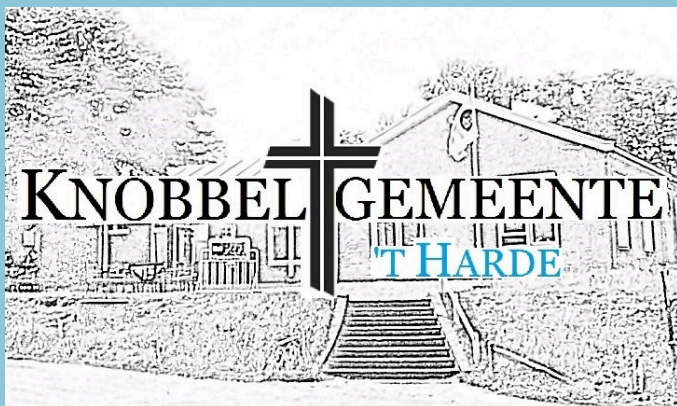
Bij het ontstaan van het Artillerie Schietkamp (A.S.K.) bleken er voor de soldaten weinig ontspanningsmogelijkheden te zijn. Daarom is op initiatief van enkele legerofficieren en notabelen uit de omgeving de 'Vereniging Militair Tehuis voor de legerplaats bij Oldebroek' opgericht. De vereniging verplichtte zich tegenover defensie om op zondagen en christelijke feestdagen godsdienstoefeningen voor militairen te houden. Ook burgers uit de omgeving kwamen op deze diensten af. Het PMT lag op de 'Knobbel' (60 meter boven NAP). En zo is de naamgeving van de Knobbelgemeente ontstaan. In 2005 is het PMT afgebroken. De diensten werden voortgezet op 't Harde.

Brand 6 maart 1977

Jubileumdienst 27 april 2025

Thema: 'Als een goed soldaat van Christus Jezus'

Voorganger: ds. dr. Barend H. Weegink

Organist: Jan Willem van der Maaten

Mannenzanggroep Odeo

o.l.v. Allie Spaan

Voorzang: Joh. de Heer 657

1 Ik wil zingen van mijn Heiland,
van Zijn liefde, wonder groot,
die Zichzelve gaf aan 't kruishout
en mij redde van de dood.

Refrein:

*Zing, o zing van mijn Verlosser,
met Zijn bloed kocht Hij ook mij,
aan het kruis schonk Hij genade,
droeg mijn schuld en ik was vrij!*

2 'k Wil het wonder gaan verhalen,
hoe Hij op Zich nam mijn straf;
hoe in liefde en genade
Hij 't rantsoen gewillig gaf. *Refrein...*

3 'k Wil mijn dierb're Heiland prijzen,
spreken van Zijn grote kracht,
Hij kan overwinning geven
over zond' en satans macht. *Refrein...*

4 Ik wil zingen van mijn Heiland,
hoe Hij smarten leed en pijn,
om mij 't leven weer te geven,
eeuwig eens bij Hem te zijn. *Refrein...*

Woord van welkom

door bestuurslid Leant van Osnabrugge

Psalm 118 (Berijming 1967)

1 Laat ieder 's Heren goedheid prijzen,
Zijn liefde duurt in eeuwigheid.
Laat, Israël, uw lofzang rijzen;
Zijn liefde duurt in eeuwigheid.
Dit zij het lied der priesterkoren:
Zijn liefde duurt in eeuwigheid.
Gij, die de Heer vreest, laat het horen:
Zijn liefde duurt in eeuwigheid.

Stil gebed, 'Onze hulp', christelijke groet.

Openingswoord: Jesaja 52: 7-8 (NBG-1951)

Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede aankondigt, die goede boodschap brengt, die heil verkondigt, die tot Sion spreekt: Uw God is Koning. Hoor, uw wachters verheffen de stem, zij jubelen tezamen, want met eigen ogen zien zij, hoe de Here naar Sion wederkeert'.

Psalm 118 (Berijming 1967)

5 De Heer is mij tot hulp en sterkte,
Hij is mijn lied, mijn psalmgezing.
Hij is het, die mijn heil bewerkte.
Ik loof de Heer mijn leven lang.
Hoor in hun kamp Gods knechten zingen
nu Hij de zege heeft gebracht:
Gods rechterhand doet grote dingen,
Gods rechterhand heeft grote kracht!

Gods gebod

Gezang 143 (NHB 1938)

1 Op bergen en in dalen / en overal is God;
hoog in de hemelzalen / en hier op aard' is God;
waar mijn gedachten zweven, / hoe ver ook, daar is God;
omlaag en hoog verheven, / ja overal is God.

Gebed van schuldbelijdenis en verlichting met de Heilige Geest

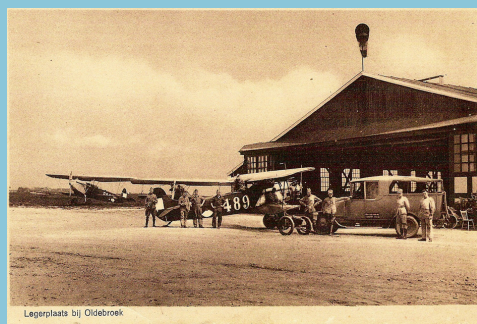
PMT 1905

PMT 1915 met uitbreiding

Gezellig op het terras

Vliegtuigen en personeel 1935

Z.K.H. Prins Bernhard op bezoek bij het PMT op 24 juli 1937, met v.l.n.r. op de achterste rij: Elnt Nahuizen, tehuisleider dhr Dijkstra en kap de Pauw (rest onbekend). Op de voorste rij: oma Dijkstra, mevr. Dijkstra, zonen Gerben en Remmert en dochter Trijntje, burgemeester Bakker van Oldebroek, Z.K.H. Prins Bernhard. (rest onbekend)

Gezang 143 (NHB 1938)

2 Zijn trouwe vaderogen
zien alles van nabij;
wie steunt op Zijn vermogen,
beschermt en zegent Hij.
Hij hoort de jonge raven,
bekleedt met gras het dal;
Hij geeft alom Zijn gaven,
Hij draagt het gans heelal.

Genadeverkondiging en gelezen lofprijzing

Mannenzanggroep Odeo zingt:

-‘Daar zijn geen grenzen’
-‘Ieder uur, ied're stap’
-‘Luister naar de blijde boodschap’

Lezing uit de Heilige Schrift,

Nieuwe Testament (NBV21):

2 Timotheüs 2: 1-13 (Het dienstwerk van een gelovige)

Mijn kind, wees sterk door de genade in Christus Jezus. Wat je in aanwezigheid van velen van mij hebt gehoord, geef dat door aan betrouwbare mensen die geschikt zijn om anderen te onderwijzen. Deel in het lijden als een goed soldaat van Christus Jezus. Iemand die in krijgsdienst is laat zich niet afleiden door het leven daarbuiten, want zijn bevelhebber moet tevreden over hem zijn. Een atleet wordt niet gelauwerd als hij zich niet aan de regels houdt. De boer die het zware werk doet, heeft als eerste recht op de oogst. Denk na over wat ik zeg; de Here zal ervoor zorgen dat je dit alles ook begrijpt. Houd Jezus Christus in gedachten, Davids nakomeling, die uit de dood is opgewekt. Dit heb ik verkondigd, en omwille van dit evangelie heb ik veel te verduren; ik ben zelfs als een misdadiger gevangengezet. Maar het woord van God laat zich niet gevangenzetten. Daarom verdraag ik alles omwille van de uitverkorenen, opdat ook zij in Christus Jezus redding en eeuwige luister ontvangen. Deze boodschap is betrouwbaar: Als wij met Hem gestorven zijn, zullen we ook met Hem leven; als wij volharden, zullen we ook met Hem heersen; als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen; als wij Hem ontrouw zijn, blijft Hij ons trouw, want Zichzelf verloochenen kan Hij niet.

Psalmen 108:1 en 60:7 (Berijming 1773) Staande

1 Mijn hart, o Hemelmajesteit,
is tot Uw dienst en lof bereid;
'k zal zingen voor de Opperheer,
'k zal psalmen zingen tot Zijn eer.

Gij, zachte harp, gij schelle luit,
waakt op, dat niets uw klanken stuit'.

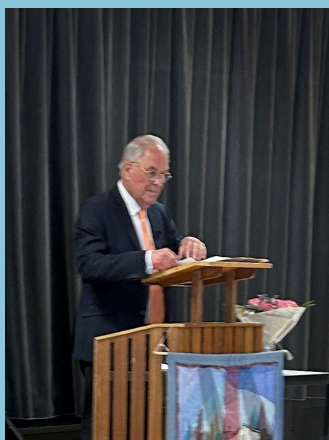
'k Zal in de dageraad ontwaken
en met gezang mijn God genaken.

7 Geef Gij ons hulp in tegenheên,
bij U is raad, bij U alleen.

't Is vrucht'loos, waar men zich mee vleit,
want 's mensen heil is ijdelheid.

Wij zullen dapp're heldendaân
in God verrichten, hoe 't moog' gaan;
Hij, die van ons wordt aangebeden,
zal onze weêrpartij vertreden.

Verkondiging over 2 Timotheüs 2:3 'Als een goed soldaat van Christus Jezus'

Jubileumdienst 135-jarig bestaan
Knobbelgemeente, zondag 27 april
2025 om 10.00 uur in de bovenzaal
van multifunctioneel centrum
'Aperloo' op 't Harde. Bewerking
van de uitgesproken preek over 2
Timotheüs 2:3b '...als een goed
soldaat van Christus Jezus', door
dr. ds. Barend H. Weegink
(predikant in Katwijk aan Zee en
eerder in Heerde)

Gemeente van de Here Jezus Christus,

We hebben gelezen uit de brief van Paulus aan Timotheüs. Twee totaal verschillende mannen. Paulus, de rastheoloog en mannetjesputter, hij was een sterke persoonlijkheid maar ook een samenwerker. Op zijn reizen nam hij verschillende mensen mee. Zo ook Timotheüs, een zoon van een Joodse moeder en een Griekse vader, dus uit een gemengd huwelijk. Van zijn moeder Eunice en grootmoeder Loïs wordt verteld dat zij gelovigen zijn. En datzelfde ongeveinsde geloof woont ook in Timotheüs. Veinzen is 'doen alsof'. Ongeveinsd is: doorleefd en echt. Timotheüs had geen spectaculaire bekering zoals Paulus, hij was meer tot geloof komen in de weg van de geleidelijkheid. Wij zouden zeggen: in de kerk geboren en op de zondagsschool geweest.

Wanneer je de woorden die Paulus aan hem schrijft op een rijtje zet, krijg je de indruk dat Timotheüs het wel nodig had dat Paulus hem aanspoort bij het werk van een evangelist dat hij moet doen. Als mensen je bekritisieren, dan kun je in onzekerheid raken. De jonge Timotheüs is nogal vreesachtig en laat zich snel intimideren, dan slaapt hij daar slecht van. Vandaar dat Paulus hem zegt: God heeft je niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid. Kom op Timotheüs, je kunt het. Neem je plek in en laat je niet de kaas van het brood eten! Jezus Christus maakt het waar, ook voor jou. Nu Paulus zelf in de gevangenis zit, wil hij zijn jonge leerling Timotheüs enkele instructies geven. Aan Christus heeft Paulus al zijn energie en krachten toegewijd. Hij is zelfs bereid om voor Hem zijn leven af te leggen. Dat gaat ook niet lang meer duren, schrijft hij.

En nu roept hij Timotheüs tot diezelfde bereidheid op. Dit appèl klinkt vandaag ook u en jou en mij in de oren: Wees sterk in de genade van Christus, volhouden! Ga in Gods kracht.

Timotheüs' werk lag onder schot. Dan kunnen er momenten komen – als ook vandaag in de kerk soms gebeurt bij jonge voorgangers – van aanvechting en twijfel aan je roeping: ben ik wel de juiste persoon? Kan ik dit wel? Heb ik het evangelie wel goed begrepen? Dan sluipt de knaagkever zomaar bij je binnen: is na de opstanding van Jezus alles wel echt anders geworden? Wat zie ik er eigenlijk van? Doet het verhaal het nog? De schare krimpt, kan het evangelie nog wel het verschil maken? Gemeente, ook voor ons is het Pasen geweest. We zongen zo mooi de liederen over de opstanding van Jezus en het nieuwe leven dat hierdoor mogelijk is. En dan toch is er zo vaak die terugval in het oude.

Deel in het lijden van Christus! Houd de opgestane en levende Here voor ogen! En hou vol! Lijden, ik zou het een beetje willen vertalen als: soms moet je de dingen incasseren die op je weg komen en heb je samen met anderen vooral je veerkracht te tonen. Je moet het ook een beetje lijden kunnen. Je krijgt allemaal van die ontberingen te doorstaan ter wille van Christus – dat is de verwachting van iemand die ten volle voor God wil leven.

Timotheüs, 'als een goed soldaat van Christus' moet je het doen. Paulus had bij die soldatentaal geen geweld in gedachten, het is niet dat je een verschrikkelijke vechtersbaas moet zijn en weet ik hoeveel drones door de lucht moet laten vliegen en neerkomen. Het gaat hem om de houding van een goedgetrainde soldaat, die kan afzien,

die zich richt op de overwinning en de erekrans, en die niet zit te piepen.

Paulus noemt ook de topsporter en de boer. Wij hier vanmorgen hebben genoeg aan de vergelijking met de soldaat. Natuurlijk kiezen we dat op deze plaats, want het raakt de oorsprong van de Knobbelgemeenschap die toch in de militaire sfeer is ontstaan. In de kranten lazen we hoe het bestuur het heeft verwoord: in 1890 begon het op 't Harde als een eenvoudige voorziening, op de harde grond in de wildernis. Er moest een kerkelijk leven en ook ontspanning komen voor de soldaten, die ver van huis in een Gelders heidegebied zaten zonder faciliteiten. Zo is het toen gegaan. Bij alle veranderingen zijn er steeds soldaten opgeleid in het Artillerie Schietkamp (ASK) 't Harde bij de Legerplaats Oldebroek, zoals het heet. Nog regelmatig is het wapengeluid te horen en meer dan eens zijn de wegen door de Dellen bij schietoefeningen afgesloten. En nu er weer nieuwe aandacht voor defensie is, door de oplopende spanning in de wereld en de dreiging van het kwaad, blijkt temeer dat we goed getrainde militairen moeten hebben. Hebben we hier defensiemensen vanmorgen? De meesten van ons zijn het van huis uit niet. Maar iets van dat geestelijke huis dat we daarnet schetsten uit die oude PMT-gemeenschap leeft nog steeds in de boezem van de Knobbelgemeente, laagdrempelig en op Christus wijzend, ook als het leven guur is.

Het gaat in de tekst om maar één ding: de soldaat moet doen wat hem is opgedragen en hij vertrouwt zijn bevelhebber. Hij heeft discipline en laat zich niet afleiden door verleidingen. Hij trapt niet in de valkuilen die links of rechts voor hem gegraven worden.

Een soldaat is gericht op zijn doel. Anders gezegd: Verwaarloos je christen-zijn niet. Je hebt vast veel te doen, maar laat je niet afleiden van het ene nodige. Jouw God heeft je iets gegeven om voor te gaan: Zijn genade in Jezus Christus. Je eerste verantwoordelijkheid ligt bij de roeping van de Here. Het levert je de tevredenheid van je Meerdere op. Wees een goed soldaat van Christus. Leef uit Gods Woord.

Dan denken we aan de goede strijd van het geloof, de strijd tegen het kwade, ook in jezelf. We kennen de verzuchting van Paulus: als ik het goede wil doen, is het kwade mij nabij; er vecht steeds een vleselijke kracht in mijn binnenste tegen de wet van God. Strijd en inspanning, tegenslag en verdrukking, ze horen bij de navolging van Christus. Daarom zullen we de geestelijke wapenrusting (Efeziërs 6) aandoen, en oefenen in bekering. Er is het leger des heils, waarin we met anderen gesterkt worden. Zo dadelijk zingen we het lied 'Voorwaarts Christenstrijders, drukt uws Konings spoor'.

Wie in Jezus gelooft, wordt soldaat in het leger van de hemelse Koning. Toewijding, gehoorzaamheid en overgave. Lang niet altijd worden de dingen je in dank afgenomen. In de strijd zullen we klappen oplopen, met vijandschap te maken hebben, met hevige tegenwerking. Maar dat is geen reden om op te geven. Wees sterk in de genade van Christus Jezus. Het is niet bedoeld om je op te jagen, maar het is tot bemoediging gezegd. De Here Jezus die ons aanwerft is de Overste en de Leidsman van het geloof. Het is Zijn appèl dat jou je plek doet innemen en de blik doet richten op Hem. Jezus zelf heeft de grote strijd alleen gestreden.

We hebben pas Goede Vrijdag en Pasen beleefd, wat een strijd voor Hem. Kijk maar hoe moeilijk de weg was die Hij ging. Onbegrip, afwijzing, eenzaamheid, in de steek gelaten worden, lijden. Maar Jezus ging de weg van Zijn Vader in volle gehoorzaamheid. In de door Hem volbrachte opdracht zit ons heil. De zonde is verzoend. De dood is overwonnen. De macht van satan is gebroken. Hij is Triomfator. Hij brengt leven. Maar het Koninkrijk is nog niet in zijn volle rijkdom doorgebroken. Wij zijn mensen die in de tussentijd leven, tussen Pasen en de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Dat vergt nu een attente soldatenhouding. Wat ons helpt is het diepe besef dat Jezus leeft, en dat ons leven in Zijn handen ligt, en dat Hij over ons waakt. Daarom: 'houd in gedachten dat Jezus uit de doden is opgewekt'. Hij leeft en Hij geeft ook kracht aan jou.

Ik heb deze dingen vanmorgen opnieuw gezegd en misschien denkt u wel: dat wist ik al, Jezus Christus ken ik al. Maar dan komt de vraag: herken je ook het enthousiasme van Paulus? En de intensiteit van zijn toewijding? Zijn bereidheid om offers te brengen? Ik moet deze boodschap elke keer weer horen. En Paulus vertelt het mij en zoveel anderen ook dat Jezus Christus mijn enige redder is. Dat het leven alleen de moeite waard is, als ik Hem ken. Dat ik niet in de dood eindig, als ik mij aan Hem verbind. Dat is geen theoretisch model. Dat is het leven. Wees sterk door de genade van Jezus Christus. Het gaat over Jezus, de gekruisigde en opgestane Here die heel dicht bij je is. Houd steeds in gedachtenis dat Hij uit de doden is opgewekt door de macht van de Vader, dus blijf altijd denken vanuit de andere kant, vanuit God, die heilsdaden doet en jou energie geeft.

Dat is het eenvoudige evangelische geloof dat toegankelijk, warm en gunnend ook in de Knobbeldiensten wordt verkondigd. Christus is beslissend voor leven en dood. In het vrije en verrassende Woord van God zul je steeds weer nieuwe wijsheid en spirit en kracht ontdekken, voor jezelf en voor de wereld. Dat is niet saai, het motiveert je om je dienstwerk te kennen en als een soldaat de wapenrusting te gebruiken. De Here zelf is trouw. Met Hem kun je verder. Dat is de bemoediging in het geloof waarmee we ook in de vrolijk-orthodoxe Knobbelgemeente verder kunnen, zolang God het ons geeft. Kleine kracht, maar toch!

Wat bindt mij aan hier? Ik werd dominee in Heerde in een grote volkskerk, in 1982. Er kwam een telefoontje: komt u ook op de Knobbel preken? Die band is dus altijd gebleven, decennialang, ook vanuit mijn volgende gemeenten. Op de Knobbel, daar op de bult aan de doorgaande weg, zat je echt op een A-locatie met grote toeloop. Baretje op bij het binnenkomen, dienstdoen in toga en tijdens de preek leunen tegen de jukebox achter je en dat ding ging per ongeluk aan, ziet u het voor zich? De heer Krijgsman, een westerling, zat daar in het bestuur en regelde het, zijn hondje kwam altijd mee naar de dienst, en Van der Hulst sr. speelde op het orgel. En Jan Knikker uit Oldebroek, de helper, die later de koster en de enige regelaar was, hondstrouw; hij kon het alleen wel af, als ze maar deden wat hij zei. Na sluiting van het PMT verhuisden de Knobbeldiensten naar het 'Poshuis'; de verschaalde lucht van drank en rook van de voorafgaande zaterdagavond hing nog in het gebouw.

En toen multifunctioneel 'Aperloo' klaar was, kwamen de diensten hier, eerst beneden en vervolgens boven.

Vooral de tijd op de Knobbel, daar denk ik nu even aan. Samen met juffrouw Van de Koppel, haar huisverzorgster, kwam daar ook mevrouw Van Lawick van Pabst, geboren Doude van Troostwijk, ze was dame du palais van Prinses Wilhelmina op Het Loo geweest, haar man, militair, was in de oorlog de adjudant van de Koningin in Londen. Mw. Van Pabst, ze is bijna honderd geworden, woonde in het landhuis 'Kolthoorn' in Heerde, 't viel onder mijn pastoraat en ze had ook iets vorstelijks. Rond haar verjaardag werd je ontvangen, dan zei ze wat je uit de Bijbel moest lezen en vooral dat je een goed gebed moest doen. Nu noem ik ook Majoor De Jonge, een duidelijk mens, hier van de kazerne. Hij belde me een keer op, er was iemand van het burgerpersoneel op de legerplaats gestorven. Hij kwam naar Heerde om met mij bij de vrouw de dood van haar man aan te zeggen. Het verschil tussen het militaire en het geestelijke heb ik toen wel geproefd. De Jonge vatte die tekst van vanmorgen over de soldaat van Christus wel heel letterlijk op: 'niet huilen, vrouwtje, niet huilen, sterk zijn', en hij schudde aan haar schouder. Toen we weggingen, zei hij tegen me: 'en jij krijgt er werk mee'.

Het MFC Aperloo

Dat zijn zo enkele dingen die bij me boven komen. En er zullen vast meer anekdotes zijn die door Knobbelgangers worden bewaard.

Terug naar Timotheüs, die door Paulus zijn kind in het geloof en zijn geliefde zoon wordt genoemd. Hoe verschillend die twee ook zijn, het geloof in Christus bindt hen samen en hun zendingsbediening houdt hen bij elkaar. Want Paulus beseftte als geen ander: je kunt het nooit alleen af. Je hebt elkaar nodig, samen trek je op in het heilsleger, je hebt de talenten van de ander ook nodig om van jouw kant de grote opdracht aan te vatten. En daarom is het zo belangrijk dat ook wij onze van God ontvangen gaven en talenten inzetten en saamhorig blijven, onder het werk van de Geest. Zo kom je als mens tot je bestemming, zo wordt God geëerd en wordt Gods Koninkrijk gebouwd. Daarom: wees sterk in de genade van Christus Jezus.

*Voegt u, broeders, zusters, bij 't gelukkig volk,
mengt uw stem met d' onze, weest van vreugd een tolk.*

*Glorie, lof en ere tot de Vorst van 't al
zingen mensen, eng'len door het gans heelal.
Voorwaarts, christenstrijders, drukt uws Konings spoor;
met Zijn heil'ge kruisvaan gaat ons Jezus voor.Amen.*

Joh. de Heer 106 (gewijzigd)

1 Voorwaarts, christenstrijders, drukt uws Konings spoor.

Met Zijn heil'ge kruisvaan gaat ons Jezus voor.

Weest voor Zijn bevelen, wat u dreigt, nooit doof;
toont, hoe bang 't u worde, in Zijn woord geloof.

Voorwaarts, christenstrijders, drukt uws Konings spoor;
met Zijn heil'ge kruisvaan gaat ons Jezus voor.

2 't Was Zijn woord bij 't scheiden: 'Volg Mij onvervaard,
ook u wordt verdrukking, smaadheid niet gespaard.

Maar Ik heb verwonnen 's werelds vorst; zijn macht
zal uw trouw beproeven; Waakt, strijdt in Mijn kracht'.

Voorwaarts, christenstrijders, drukt uws Konings spoor;
met Zijn heil'ge kruisvaan gaat ons Jezus voor.

3 Voegt u, broeders, zusters, bij 't gelukkig volk,
mengt uw stem met d' onze, weest van vreugd een tolk.

Glorie, lof en ere tot de Vorst van 't al
zingen mensen, eng'len door het gans heelal.

Voorwaarts, christenstrijders, drukt uws Konings spoor;
met Zijn heil'ge kruisvaan gaat ons Jezus voor.

Mannenzanggroep Odeo zingt:

- ‘De kruisbanier’
- ‘Genade zo oneindig groot’
- ‘Dan zingt mijn ziel’

Dankgebed, voorbeden, stil gebed en 'Onze Vader...'
Inzameling van de gaven. (van harte aanbevolen)

Gezang 257 (Liedboek 1973)

Halleluja, eeuwig dank en ere,
lof, aanbidding, wijsheid, kracht,
word' op aard' en in de hemel, Here,
voor Uw liefd' U toegebracht!
Vader, sla ons steeds in liefde gade;
Zoon des Vaders, schenk ons Uw genade;
Uw gemeenschap, Geest van God,
amen, zij ons eeuwig lot!

Zegen (en gesproken amen)

Nazang: Nederlands Volkslied

1 Wilhelmus van Nassouwe
ben ik, van duitsen bloed,
den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een prinse van Oranje
ben ik, vrij onverdeerd,
den koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.

6 Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God, mijn Heer!
Op U zo wil ik bouwen,
verlaat mij nimmermeer!
Dat ik toch vroom mag blijven,
Uw dienaar t' aller stond,
de tirannie verdrijven,
die mij mijn hart doorwondt.

Na afloop bent u van harte welkom voor koffie met gebak

4 mei Br. H. Kapitein
11 mei Br. B. van Weeghel
18 mei Br. K. Morren Viering Heilig Avondmaal
25 mei Br. D.C. Brinkman
1 juni Ds. A. Post

Giften ter ondersteuning en instandhouding van onze wekelijkse
kerkdiensten kunnen worden overgemaakt op:

IBAN NL22 RABO 0146 8415 57

ten name van Oecumenische Knobbeldgemeente 't Harde e.o.

Blerkweg 2B, 8084 EZ t Harde

Anbi 82009532 www.knobbeldgemeente.nl

Receptie in het PMT tijdens het 75 jarig bestaan in juni 1965, met v.l.n.r. de bestuursleden; freule van Sytzama, de Oldebroekse burgemeester Luiting Maten, dhr Vaessen, prof. Diepenhorst, ?, rechts mevr. Schipper tehuismoeder.

Nog een keer een blik op het bestuur, rechts de tehuisvader dhr. Schipper.

De laatste uitvoering van het PMT
(opname september 1997)

Bestuur in 2025 met v.l.n.r.
Dick van Boven, Albert van Loo, Wilfred Verniers (voorzitter),
Leant van Osnabrugge (penningmeester), Jaap van Ommen (secretaris)

Op 23 april 2005 de
laatste dienst op
de 'oude' Knobbel

Met dank aan
zr. Riek Zoet voor de foto's

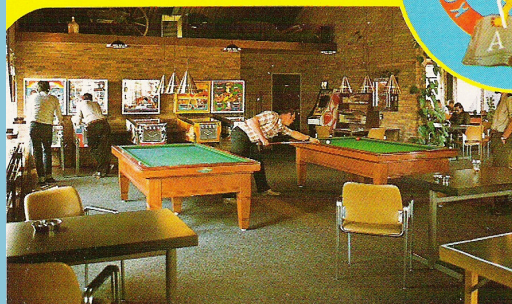

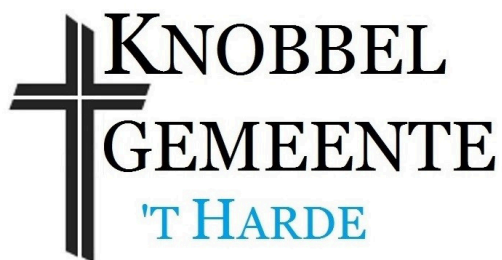

P.M.T.

"De Knobbel"

www.knobbelgemeente.nl